

Latvijas Republika

**LPSR Valsts drošības komitejas
zinātniskās izpētes komisija**

Valņu iela 2, Rīga, LV-1050, Latvija

Reglaments

Rīgā 2014. gada 15. augustā

**LPSR Valsts drošības komitejas
zinātniskās izpētes komisijas reglaments**

*Izdots saskaņā ar Valsts
pārvaldes iekārtas likuma 73.
panta pirmās daļas 1. punktu*

1. Speciālā starpdisciplinārā komisija Valsts drošības komitejas dokumentu izpētei atbilstoši likumam “Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu” (saīsināti – LPSR Valsts drošības komitejas zinātniskās izpētes komisija, saīsināti angļu valodā – *Government Commission for KGB Research*, vācu valodā – *Staatliche Kommission für die Forschung des KGB*, franču valodā – *La Commission de gouvernement pour la recherche de KGB*, turpmāk – Komisija) ir Ministru kabineta izveidota institūcija likuma “Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu” 18. panta (1²) daļas izpildei, kuras padotību pārraudzības formā tieši īsteno izglītības un zinātnes ministrs. Komisija ir neatkarīga savos zinātniskajos slēdzienos un pētniecībā īsteno Latvijas Republikas Satversmē nostiprinātās zinātniskās darbības autonomijas principus.

2. Komisijas darbības mērķi ir bijušās Valsts drošības komitejas (starptautiski citējamā zinātniskajā literatūrā konvencionāli apzīmēta ar saīsinājumu *KGB*) dokumentu zinātniska, tostarp vēsturiska un juridiska, izpēte un materiālā un morālā kaitējuma izvērtēšana, ko Valsts drošības komiteja nodarījusi Latvijas Republikai un tās iedzīvotājiem.

3. Komisijas priekšsēdētājs sadarbībā ar vietniekiem – vēstures un juridiskās zinātnes jautājumos – organizē Komisijas darbu, vada Komisijas sēdes, regulāri sniedz informāciju plašsaziņas līdzekļiem par Komisijas darbu un īsteno zinātnisko virsvadību pētniecībā un tās rezultātu publiskošanā.

4. Komisijas priekšsēdētājs, izvērtējot Komisijas locekļu izteiktos priekšlikumus, apstiprina Komisijas darbības, tostarp pētniecības plānu, lai izpildītu likuma “Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu” 1. panta sestajā daļā noteikto, kā to paredz likuma 18. panta (1²) daļa, un Ministru kabineta rīkojums par komisijas izveidi.

5. Komisija sagatavo darba plānu apstiprināšanai laika periodam no 2015. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. maijam. Nepieciešamības gadījumā sagatavojami grozījumi darba plānā.

6. Komisijas priekšsēdētājs, izvērtējot Komisijas locekļu izteiktos priekšlikumus, apstiprina Komisijas darba pārskatus.

7. Komisija sagatavo darba pārskatus – par laiku līdz 2015. gadam, 2016. gadu un gala pārskatu.

8. Komisijas priekšsēdētājs nepieciešamības gadījumā var nodod jautājuma izšķiršanu balsojot „par” un „pret”. Komisija ir lemttiesīga, ja tajā piedalās vismaz trešdaļa Komisijas locekļu. Lēmumu pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu. Balsīm daloties vienādi, izšķirošā ir Komisijas priekšsēdētāja balss.

9. Komisijas locekļi:

9.1. piedalās Komisijās sēdēs, izsakot priekšlikumus par Komisijas darbību;

9.2. savas kompetences robežās izstrādā konkrēta jautājuma pētniecības plānu un pamatojumu;

9.3. savas kompetences robežās veic pētniecību atbilstoši Komisijas pētniecības plānam;

9.4. sagatavo rakstveida ziņojumu par saviem pētniecības rezultātiem, nepieciešamības gadījumā sniedzot priekšlikumus Ministru kabineta vai atsevišķam Ministru kabineta loceklim par politikas plānošanas dokumentiem un normatīvajiem aktiem, tostarp, lai izpildītu likuma "Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu" 18. panta otro daļu;

9.5. Komisijas priekšsēdētāja uzdevumā veic atsevišķu jautājumu pētniecības zinātnisko vadību;

9.6. Komisijas priekšsēdētāja uzdevumā veic atsevišķu jautājumu pētniecības rezultātu zinātnisko novērtējumu, sagatavojot atbilstošu rakstveida ziņojumu;

9.7. sniedz informāciju plašsaziņas līdzekļiem par savas pētniecības rezultātiem.

10. Komisijas loceklis nevar būt persona, kura ir bijusi Padomju Sociālistisko Republiku Savienības (turpmāk – PSRS) vai Latvijas Padomju Sociālistiskās Republikas (turpmāk – Latvijas PSR) Valsts drošības komitejas (turpmāk – VDK), PSRS Aizsardzības ministrijas, tās Galvenās izlūkošanas pārvaldes štata vai ārštata darbinieks, aģents, rezidents vai konspiratīvā dzīvokļa turētājs, PSRS vai Latvijas PSR iznīcinātāju bataljonu kaujinieks, PSRS VDK Robežapsardzes karaspēka virsnieks, vai kura ir bijusi Padomju Savienības Komunistiskās partijas (turpmāk – PSKP) Centrālās komitejas loceklis vai darbinieks, Latvijas Komunistiskās partijas (turpmāk LKP) Centrālās komitejas loceklis vai darbinieks, LKP republikas nozīmes pilsētas rajona, pilsētas vai rajona komitejas sekretārs vai darbinieks, LKP pirmorganizācijas sekretārs, Vissavienības Leņina komunistiskās jaunatnes savienības Centrālās komitejas loceklis vai darbinieks, Latvijas Leņina komunistiskās jaunatnes savienības Centrālās Komitejas, republikas nozīmes pilsētas rajona, pilsētas vai rajona komitejas loceklis, PSRS vai Latvijas PSR Ministru padomes loceklis, PSRS vai Latvijas PSR Ministru padomes Lietu pārvaldes darbinieks, Latvijas PSR VDK darbību pārraugošais prokurors Latvijas PSR prokuratūrā, PSRS Bruņoto spēku Baltijas kara apgabala vai citu kara apgabalu štāba militārpersona vai darbinieks, Latvijas PSR kara komisariāta darbinieks, PSRS vai Latvijas PSR Brīvprātīgās patriotiskās biedrības, Armijas veicināšanas brīvprātīgās biedrības, Aviācijas veicināšanas brīvprātīgās biedrības, Flotes veicināšanas brīvprātīgās biedrības, Vissavienības armijas, aviācijas un flotes veicināšanas brīvprātīgās biedrības darbinieks, PSRS vai Latvijas PSR Ministru padomes Galvenās pārvaldes kara un valsts noslēpumu aizsardzībai presē darbinieks, PSRS vai Latvijas PSR Valsts televīzijas un radoraidījumu komitejas priekšsēdētājs vai vietnieks, PSRS Vissavienības autortiesību aģentūras Latvijas republikāniskās nodaļas darbinieks, PSRS Reliģijas

kultu lietu padomes un Krievu pareizticīgās baznīcas lietu padomes darbinieks, Latvijas Miera aizstāvēšanas komitejas darbinieks, Padomju komitejas par atgriešanos dzimtenē darbinieks, Latvijas PSR Komitejas kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs – Komitejas repatriācijas sekmēšanai un kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs Latvijas nodaļas – darbinieks, PSRS un ārzemju draudzības biedrību savienības darbinieks, Latvijas un ārzemju draudzības un kultūras sakaru biedrības darbinieks.

11. Jaunu komisijas locekli ieceļ vienīgi ar iepriekš saņemtu Komisijas piekrišanu. Ja Komisijā nav vienprātības, jautājums izšķirams Komisijas locekļiem balsojot.

12. Komisijas locekļa amats nepiešķir valsts amatpersonas statusu.

13. Komisijas locekļi nesaņem atlīdzību par šā Reglamenta 9.1. apakšpunktā minēto, bet var saņemt atlīdzību par šā Reglamenta 9.2. – 9.7. apakšpunktā minēto.

14. Komisijas priekšsēdētāja vietnieks juridiskās zinātnes jautājumos veic darbu Komisijā *pro bono publico* – sabiedrības labā, bez atalgojuma vai atlīdzības saņemšanas.

15. Komisijas priekšsēdētājs, ievērojot nepieciešamību, pieaicina darbam Komisijas mērķu izpildei ekspertus, kuri nav Komisijas sastāvā un kuru atalgojumu vai atlīdzību var noteikt savstarpēji vienojoties. Komisijas ekspertu pētniecības zinātnisko vadību Komisijas priekšsēdētāja uzdevumā veic atbilstošas kompetences Komisijas loceklis.

16. Katrs komisijas loceklis un Komisijas priekšsēdētāja pieaicinātais eksperts īsteno patstāvīgi tiesības saņemt bez maksas ziņas, informāciju un dokumentētu informāciju par fiziskajām un juridiskajām personām, tai skaitā veikt nepieciešamās dokumentētās informācijas fotografēšanu vai cita veida reproducēšanu bez atlīdzības šīs informācijas turētājam.

17. Komisijas priekšsēdētājs apstiprina personu sarakstu, kurām nepieciešama pielaide valsts noslēpumam, lai nodrošinātu Komisijas mērķu īstenošanu.

18. Tiesības pieprasīt eksperta slēdzienu par dokumentēto informāciju Komisijas mērķu īstenošanai īsteno ar Komisijas priekšsēdētāja starpniecību. Ekspertam jāinformē Komisijas priekšsēdētājs par iespējamu interešu konfliktu.

19. Komisijas darbu veic individuāli un grupās atbilstoši apstiprinātajam Komisijas darba plānam. Komisijas darba koordinēšanai, viedokļu noskaidrošanai un informācijas aprites veicināšanas nolūkos Komisijas sēdes priekšsēdētājs regulāri organizē sēdes.

20. Komisijas darba un tā rezultātu publiskuma nodrošināšanai Komisijas sēdēs pieaicināmi plašsaziņas līdzekļi.

21. Komisijas priekšsēdētājs lemj par lietpratēju un citu personu pieaicināšanu, to sniegto ziņu audiovizuālo fiksēšanu. Lietpratējam un citām pieaicinātām personām jāinformē Komisijas priekšsēdētājs par iespējamu interešu konfliktu.

22. Patstāvīga informatīva saikne ar sabiedrību par Komisijas darbu nodrošināma ar Izglītības un zinātnes ministrijas interneta vietnē izveidotās sadaļas Komisijas vajadzībām palīdzību. Sadaļas administrēšanu atbilstoši Komisijas priekšsēdētāja un to vietnieku norādījumam veic Izglītības un zinātnes ministrija. Katram komisijas loceklim ir tiesības ievietot sava darba rezultātu atspoguļojošo informāciju, bet Komisijas priekšsēdētājam un vietniekiem – komisijas darbu atspoguļojošo informāciju. Saziņai ar plašsaziņas līdzekļiem Izglītības un zinātnes ministrija atbilstoši Komisijas priekšsēdētāja un vietnieku pieprasījumam sniedz personāla un materiāltehnisku nodrošinājumu.

23. Komisijas darba efektivitātes nodrošināšanai Komisijas locekļiem nodrošina patstāvīgās caurlaides Izglītības un zinātnes ministrijā un tās padotībā esošajās institūcijās. Komisijas locekļiem nodrošināma pieeja Izglītības un zinātnes ministrijas un tās padotībā esošo institūciju informācijas sistēmām. Komisijas pieaicinātajām personām caurlaide un pieeja informācijas sistēmām nodrošināma pēc Komisija priekšsēdētāja vai viņa vietnieku pieprasījuma.

24. Izglītības un zinātnes ministrija veic komisijas materiāltehnisko nodrošinājumu atbilstoši Komisijas priekšsēdētāja pieprasījumam.

25. Ievērojot Komisijas zinātnisko raksturu, Komisijas darba un no tā izrietošās pētniecības administrēšanu veic Izglītības un zinātnes ministrija, tostarp nodrošina lietvedību, grāmatvedību, atbild uz informācijas pieprasījumiem un iesniegumiem sakarā ar Komisijas darbu. Saziņa ar Komisiju notiek ar Komisijas administratīvā vadītāja starpniecību.

26. Komisijas administratīvais vadītājs nodrošina komisijas darba īstenošanu saskaņā ar tiesību normām un praksi zinātnes jomā. Komisijas

administratīvais vadītājs veic Komisijas tehniskā sekretāra pienākumus, ievērojot Komisijas priekšsēdētāja un tā vietnieku norādījumus. Izglītības un zinātnes ministrija slēdz darba līgumu ar administratīvo vadītāju.

27. Komisijas priekšsēdētājs un tā vietnieki īsteno Komisijas vadību ar mutvārdu un rakstveida rīkojumiem.

28. Komisiju publiski pārstāv Komisijas priekšsēdētājs un tā vietnieki.

29. Komisijas priekšsēdētājam un tā vietniekiem ir atsevišķas pārstāvības tiesības.

30. Komisija rakstveida saziņā ar citām institūcijām un personām – Latvijas Republikas un ārvalstu – izmanto savu veidlapu ar mazo papildināto valsts ģerboni, pamatojoties uz likumu “Par Latvijas valsts ģerboni” 6. panta 1. punktu, un lieto saīsināto Komisijas nosaukumu.

31. Komisijas locekļiem savā darbībā jārīkojas ētiski un par iespējamām interešu konfliktiem jāinformē Komisijas priekšsēdētājs.

Komisijas priekšsēdētājs

K. Kangeris

Saskaņots ar izglītības un zinātnes ministri I. Druvieti

2014. gada 20. augustā